

tel.42 611 67 15

ul. Siewna
13a,
94-250 Łódź

o-lodz@piorin.gov.pl

piorin.gov.pl

OŁÓ.0443.1.2022

Łódź, 10 października 2022 r.

**Starostwo Powiatowe
Rada Powiatu Pabianickiego
ul. Piłsudskiego 2
95-200 Pabianice**

**Sprawozdanie z działalności WIORiN w Łodzi Oddział w Łodzi za okres 01.01.2021 r. -
31.12.2021 r. dla Rady Powiatu Pabianickiego w celu rozpatrzenia na sesji planowanej
w październiku 2022 roku.**

Zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z obrotu handlowego i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją i obrotem materiałem siewnym, tak aby w pełni spełniał on wymagania zdrowotnościowe i jakościowe.

1. NADZÓR FITOSANITARNY

W celu zapewnienia właściwego bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju oraz umożliwienia podmiotom gospodarczym obrotu materiałem roślinnym w 2021 roku przeprowadzono 423 lustracji zarówno upraw jak i roślin znajdujących się w obrocie na obecność agrofagów zwalczanych z urzędu tzw. kwarantannowych oraz regulowanych agrofagów niekwarantannowych. Inspekcjom poddano 362 451 szt. roślin (głównie różnych gatunków roślin ozdobnych i drzewek owocowych); 672,869 ton bulw ziemniaków po zbiorze i znajdujących się w obrocie oraz 102,836 ton półproduktów spożywczych przeznaczonych na eksport (wiórki kokosowe, płatki migdałowe, rodzyнки, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, orzechy laskowe, mak niebieski, nasiona chia - szalwii hiszpańskiej, nasiona kminku zwyczajnego, kasza gryczana, ryż brązowy, morela suszona, grzyby suszone).

Sporządzono 120 protokołów kontroli na obecność agrofagów kwarantannowych, 84 protokołów kontroli eksportu, 39 protokołów kontroli dokumentów, 82 protokołów pobrania prób. Najwięcej prób do badań laboratoryjnych pobrano na obecność organizmów szkodliwych: szkodniki owadzie kwarantannowe – łącznie pobrano 55 próby; *Globodera rostochiensis* (mątwik ziemniaczany) – łącznie pobrano 16 próby oraz *Synchytrium endobioticum* (rak ziemniaka) z pól i podłoży uprawowych - łącznie pobrano 16 prób. W ramach unijnego systemu zdrowia roślin podmioty prowadzące uprawę, dystrybucję lub obrót (w tym import) określonych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów zobowiązane są do uzyskania wpisu do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych prowadzonego przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony roślin i Nasiennictwa. Na koniec 2021 roku pozostawało zarejestrowanych 96 takich podmiotów mających siedzibę na terenie powiatu pabianickiego (w tym 27 podmiotów to producenci i/lub dystrybutorzy ziemniaka). Zarejestrowane podmioty podlegają systematycznym kontrolom w celu oceny zdrowotności uprawianych i wprowadzanych do obrotu materiałów roślinnych oraz sprawdzenia przestrzegania obowiązków prowadzenia dokumentacji, wynikających z przepisów ustawy o ochronie roślin przed agrofagami. W 2021 roku przeprowadzono 28 kontroli u zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych. Wyniki kontroli realizowanych przez PIORiN u zarejestrowanych podmiotów m.in. stanowią podstawę do wydawania paszportów roślin, które to dokumenty (etykiety), są niezbędne do obrotu handlowego określonym materiałem roślinnym w ramach rynku wspólnotowego. Paszport stanowi poświadczenie, że rośliny i produkty roślinne zostały wyprodukowane pod nadzorem właściwych organów, są wolne od organizmów kwarantannowych oraz spełniają specjalne wymagania fitosanitarne. W 2021 roku wydano na zlecenie łącznie 1424 szt. paszportów na 154 485 szt. roślin. Najwięcej paszportów wydawano na materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych i owocowych (rózhanecznik, azalia, buk, bukszpan, forsycja, głóg, hortensja, irga, kalina, kalmia, kiścień, klon, magnolia, jałowiec, pigwowiec, róża, tuja, trzmielina, wiciokrzew, świdośliwa, aktinidia, jagoda kameczacka; pozostałe na drzewka i krzewy owocowe (jabłoń, wiśnia, czereśnia, śliwa, morela, brzoskwinia, agrest, porzeczek, malina, jeżyna, borówka wysoka, winorośl), rozsadę ogórka i pomidora.

Na terenie powiatu pabianickiego 21 podmiotów posiada upoważnienie do samodzielnego wydawania paszportów roślin w imieniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi na rośliny przeznaczone do sadzenia, na podstawie nowych przepisów prawa UE w zakresie zdrowia roślin, które weszły w życie od dnia 14 grudnia 2019 roku (stan na koniec 2021 roku).

W zakresie nadzoru fitosanitarnego nad obrotem z zagranicą w 2021 roku wystawiono łącznie 84 świadectwa fitosanitarne (76 świadectw fitosanitarnych dla eksportu i 8 świadectw fitosanitarnych

dla reeksportu). Świadczenia fitosanitarne, wystawiane w 2021 roku były kierowane do służb fitosanitarnych 11 państw, niemniej jednak większość świadectw fitosanitarnych adresowanych było do organizacji ochrony roślin 4 państw: Białoruś, Ukraina, Mołdawia i Kanada. Pojedyncze wysyłki odbyły się do: Serbii, Indii, Federacji Rosyjskiej, Filipin, Norwegii, Wielkiej Brytanii oraz Bośni i Hercegowiny. Towarami eksportowanymi głównie były: sadzonki roślin ozdobnych i owocowych (m. in.: róża, borówka wysoka, gerbera, różanecznik, azalia, klon, buk, jabłoń, wrzos, jeżyna bezkolcowa, malinotruskawka, widliczka), ponadto suszone półprodukty spożywcze takie jak len zwyczajny oleisty, wiórki kokosowe, orzech ziemny, podgrzybek brunatny, kakaowiec, żurawina, rodzynki, ziarno sezamu, ziarno słonecznika, orzechy arachidowe, pomarańcza, cytryna, mak niebieski, nasiona chia - szałwii hiszpańskiej czy kasza gryczana, a także materiały drewniane: drewno egzotyczne oraz opakowania drewniane.

2. NADZÓR NAD WPROWADZANIEM DO OBROTU I STOSOWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Łączna liczba przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin w 2021 roku na terenie powiatu pabianickiego wynosiła 24. Obrót prowadzony był w 26 punktach sprzedaży, z czego 2 stanowiły hurtownie. Ogółem Inspekcja przeprowadziła 33 kontrole w tym 11 na terenie powiatu pabianickiego. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad prawidłowością stosowania środków ochrony roślin w miejscach produkcji rolnej w 2021 roku inspektorzy PIORiN przeprowadzili 100 kontroli w tym 69 na terenie powiatu pabianickiego. W wyniku powyższych działań stwierdzono nieprawidłowości podczas dwóch kontroli. Jedna z nieprawidłowości wystąpiła na terenie powiatu pabianickiego i dotyczyła niewłaściwego zastosowania środka ochrony roślin – niezgodnie z etykietą.

W roku 2021 w ramach monitoringu płodów rolnych na pozostałości środków ochrony roślin pobrano 11 prób do badań laboratoryjnych (1 próba pomidora szklarniowego, 1 próba kukurydzy, 1 próba jabłek, 1 próba pszenżyta, 1 próba owsa, 1 próba pszenicy, 1 próba żyta, 1 próba mieszanki zbożowej, 1 próba kapusty, 1 próba ziemniaka, 1 próba kopru). Pozostałości środków ochrony roślin wykryto w próbach: jabłek, kopru, pomidora, jednakże nie stwierdzono przekroczenia ich najwyższych dopuszczalnych poziomów (NDP).

W 2021 roku w ramach planowanych kontroli monitoringu środków ochrony roślin pod względem ich jakości pobrano 2 próby środków ochrony roślin, jednakże nie na terenie powiatu Pabianickiego.

Do dnia 31 grudnia 2021 roku w rejestrze prowadzonym przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa wpisanych było 8 jednostek szkoleniowych prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, w tym jedna z terenu powiatu pabianickiego, która zorganizowała 9 szkoleń (3 szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, 6 szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym). Powyższe szkolenia ukończyło 73 osób.

W ramach wykonywania obowiązków organu prowadzącego rejestr działalności w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin na terenie powiatu pabianickiego przeprowadzono 3 kontrole podmiotów prowadzących działalność w powyższym zakresie.

W 2021 roku przebadano na terenie powiatu pabianickiego łącznie 49 opryskiwaczy polowe. Wszystkie badania sprawności technicznej opryskiwaczy zakończono wynikiem pozytywnym. W związku z brakiem jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań sprzętu służącego do stosowania środków ochrony roślin na terenie powiatu pabianickiego, kontrolę sprawności technicznej opryskiwaczy są najczęściej przeprowadzane przez objazdowe Stacje Kontroli Opryskiwaczy.

3. OCENA I KONTROLA MATERIAŁU SIEWNEGO

Oprócz funkcji związanych stricte ze zdrowiem i ochroną roślin, Inspekcja wykonuje także zadania służące zapewnieniu jakości materiału siewnego. Ocena polowa obejmuje kontrolę dokumentacji materiału siewnego i szkółkarskiego zgłoszonego do kwalifikacji oraz lustracje plantacji nasiennych i szkółek drzewek owocowych. Celem tych działań jest nadzór nad produkcją materiału siewnego i szkółkarskiego, pozwalający na zagwarantowanie jakości nasion, sadzonek drzew i krzewów owocowych oraz sadzeniaków ziemniaka będących w obrocie.

W 2021 roku na terenie powiatu pabianickiego oceną polową materiału szkółkarskiego – drzewek owocowych (brzoskwinia, czereśnia, grusza, śliwa) objęto tylko 1 plantację o powierzchni 0,10 ha. Oceną polową materiału siewnego roślin rolniczych objęto 43 plantacje o łącznej powierzchni 173,80 ha, w tym: 24 plantacje traw (życica wielokwiatowa, życica mieszańcowa, kostrzewa trzcinowa, festulolium) – 105,9 ha; 4 plantacje roślin strączkowych (łubin wąskolistny i żółtego) – 11,5 ha; 15 plantacji facelii błękitnej – 56,4 ha. Ogółem zakwalifikowano 163,30 ha plantacji roślin rolniczych, pozostałe 10,50 ha plantacji nie zakwalifikowano (3 plantacje facelii błękitnej, ze względu na zlikwidowanie plantacji).

Ocenę polową materiału szkółkarskiego drzewek owocowych wykonywał kwalifikator urzędowy. Natomiast ocenę polową materiału siewnego roślin rolniczych wykonywali kwalifikatorzy akredytowani z firm nasiennych, którzy są pod nadzorem Inspekcji.

W 2021 roku wpisanych do ewidencji, na podstawie art. 84-87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, było ogółem na terenie powiatu pabianickiego 118 podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym (w tym, 2 hurtownie prowadzące obrót materiałem siewnym, 42 przedsiębiorców prowadzących wyłącznie obrót detaliczny materiału siewnego, 86 dostawców sadowniczego materiału szkółkarskiego, 131 dostawców materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych, 87 dostawców materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych, 40 dostawców sadzonek winorośli).

Ogółem przeprowadzono 11 kontroli obrotu materiałem siewnym na terenie powiatu pabianickiego. Czynności kontrolne prowadzone były u dostawców materiału szkółkarskiego sadowniczego oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

W 2021 roku przeprowadzono także w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu pabianickiego 5 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie odmian MON 810 oraz 2 kontrole dla rzepaku ozimego. Inspektorzy Oddziału w Łodzi podczas powyższych kontroli pobrali 5 prób materiału roślinnego kukurydzy i rzepaku ozimego. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie wykryto GMO w materiale roślinnym kukurydzy i rzepaku ozimego.

Alicja Rudowicz
Kierownik Oddziału
w Łodzi